

ÎNCHEIERE

02 noiembrie 2016

mun. Chișinău

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ
al Curții Supreme de Justiție

în componența:

Președintele completului
Judecători

Valeriu Doagă
Sveatoslav Moldovan, Iuliana Oprea

soluționînd chestiunea privind admisibilitatea recursului declarat de Compania Internațională de Asigurări „Asito” Societate pe Acțiuni, în cauza civilă intentată la cererea de chemare în judecată a lui Mogol Alexandru împotriva Companiei Internaționale de Asigurări „Asito” Societate pe Acțiuni și Lăcustă Raisa privind încasarea despăgubirii,
împotriva deciziei Curții de Apel Chișinău din 12 mai 2016,

C O N S T A T Ă :

La 10.04.2015, Mogol Alexandru s-a adresat cu cerere de chemare în judecată împotriva CIA „Asito” SA și Lăcustă Raisa, solicitând încasarea în mod solidar de la pîrîți suma de 69 130,72 lei cu titlu de despăgubire materială, precum și cheltuielile de judecată.

Pe parcursul examinării cauzei, reclamantul și-a concretizat cerințele, solicitând încasarea despăgubirii de asigurare și cheltuielilor de judecată din contul CIA „Asito” SA.

În motivarea acțiunii a indicat că, la 27.10.2014, a avut loc accidentul rutier în perimetrul str. Meșterul Manole - Maria Drăgan, mun. Chișinău, soldat cu deteriorarea automobilului lui Mogol Alexandru, de model Dacia Sandero, cu n/î K EF 009. Vinovat în producerea accidentului a fost recunoscută conducătorul automobilului VW Pasat, cu n/î C LA 111, Lăcustă Raisa. Automobilul condus de Lăcustă Raisa este asigurat de răspundere civilă obligatorie la CIA „Asito” SA. Despre accident și necesitatea punerii în aplicare a condițiilor de asigurare respective s-a comunicat corespunzător CIA „Asito” SA care și a deschis dosarul de daune nr. 142604R1 din 29.10.2014.

La 03.11.2014 a avut loc examinarea automobilului de marca Dacia Sandero cu n/î K EF 009 de către expertul independent al SRL „Exauto-Plus”, fără participarea reprezentantului de la CIA „Asito” SA, deși a fost invitat oficial prin telegramă. Concluziile și actele expertului au fost comunicate părții pîrîte.

La 09.12.2014 către CIA „Asito” SA a fost înregistrată cu nr. 4518 cererea lui Mogol Alexandru, prin care s-a solicitat comunicarea stadiului de instrumentare a dosarului de daune nr. 142604R1 din 29.10.2014.

Neavînd nici un răspuns, la 06.02.2015, Alexandru Mogol a mai depus o cerere către CIA „Asito” SA, fiind anexată repetat copia autentică de pe Raportul de evaluare a pagubei nr. 1522/1 IA din 11.11.2014 și Actul de examinare a

mijlocului de transport auto nr. 1522/1 IA din 03.11.2014, acte elaborate de SRL „Exauto-Plus”, totodată a fost solicitată comunicarea deciziei de despăgubire pe dosarul enunțat mai sus.

Prin nota nr. 01/1-731 din 09.03.2015, CIA „Asito” SA a comunicat că, Raportul de evaluare a pagubei nr. 1522/1 IA elaborat de către SRL „Exauto-Plus” nu poate fi acceptată ca sursă veridică, dat fiind faptul că, calculele efectuate nu corespund exigențelor Legii nr. 414-XVI din 22.12.2006 și conțin costuri și taxe nejustificate. S-a mai comunicat că, dosarul de daune a fost definitivat și transmis pentru aprobarea deciziei de plată.

Consideră reclamantul că CIA „Asito” SA tergiversează soluționarea cazului enunțat, întrucât Legea cu privire la asigurarea obligatorie de răspundere civilă pentru pagube produse de autovehicule, prin art. 19 alin. (1) și (2) spune clar că după ce a luat cunoștință de producerea accidentului, asigurătorul este obligat: a) să deschidă dosar de daune; b) să solicite organelor și instituțiilor competente (poliția, unitățile de pompieri, procuratura sau instituțiile medicale) informații despre accident și consecințele lui, stipulate la art. 21 alin. (2) lit. a); c) să examineze bunurile avariate și să încheie, în termen de 5 zile lucrătoare din data primirii informației despre producerea accidentului de autovehicul, un proces-verbal de constatare a pagubelor; d) să închidă dosarul de daune privind pagubele materiale în cel mult 15 zile calendaristice din data depunerii de către pãgubit a ultimului document necesar finalizării dosarului; f) să achite despăgubirea de asigurare în termenele stabilite prin prezenta lege. Asigurătorul este obligat să soluționeze cererea și să achite despăgubirea de asigurare în cel mult 3 luni din data informării despre cazul asigurat.

Invocă că, CIA „Asito” SA se manifestă cu rea-credință, nu s-a conformat legislației în vigoare și astfel a încălcat dreptul lui Alexandru Mogol la o despăgubire materială legală și în termen legal.

Prin hotărârea Judecătorei Râșcani, mun. Chisinău din 05 februarie 2016, s-a admis parțial acțiunea, fiind dispusă încasarea de la CIA „Asito” SA în beneficiul lui Mogol Alexandru suma prejudiciului în mărime de 40 263,54 lei și cheltuielile pentru achitarea taxei de stat în mărime de 1 207,90 lei, în total 41 471,44 lei 44. În rest acțiunea a fost respinsă.

În susținerea soluției, instanța de fond a aplicat prevederile art. 14 alin. (1), 514, 530, 572 alin. (1) și (2), 1301, 1304 alin. (2), 1315 alin. (1), 1398 alin. (1), 1410 alin. (1) și (2) Cod civil, art. 22 alin. (1), (2) și (8), 28 alin. (1)–(3) din Legea cu privire la asigurarea obligatorie de răspundere civilă, art. 7 alin. (1), 15 alin. (1), 21 alin. (7), 24 alin. (1) al Legii cu privire la asigurarea obligatorie de răspundere civilă pentru pagube produse de autovehicule nr. 414 din 22.12.2006, concluzionând că reclamantul solicită încasarea prejudiciului în mărime de 69 130,72 lei, pe când prejudiciul real cauzat constituie 40 263,54 lei.

Nefiind de acord cu hotărârea instanței de fond, la 10.02.2016, Mogol Alexandru a atacat-o cu apel, solicitând admiterea apelului, casarea hotărârii Judecătorei Râșcani, mun. Chisinău din 05 februarie 2016 în partea respingerii acțiunii și emiterea unei noi hotărâri în această parte de admitere a acțiunii integral.

În motivarea apelului a indicat că, deoarece în procesul-verbal din 30.10.2014 nu au fost incluse mai multe piese de schimb realmente defectate urmare a accidentului respectiv, ceea ce s-a depistat ulterior întocmirii procesului-verbal din 30.10.2014, Mogol Alexandru s-a adresat către CIA „Asito” SA, cu scop de a pune

în aplicare prevederile art. 21 alin. (8) din Legea 414-XVI, din 22.12.2006, potrivit căroră, dacă în timpul demontării sau reparației bunului avariat se descoperă și alte pagube produse de accident, care nu au putut fi constatate inițial, se încheie un proces-verbal suplimentar de constatare a pagubelor, cu participarea persoanelor antrenate la constatarea inițială.

Invocă că, după adresări verbale, Mogol Alexandru s-a adresat și în scris către CIA „Asito” SA, pentru efectuarea unei examinări suplimentare a mijlocului de transport, fiind invitați la SRL „Exauto-Plus” pentru data de 03.11.2014 și reprezentanții CIA „Asito” SA, potrivit telegramei din 30.10.2014.

Menționează că, la 03.11.2014 a avut loc examinarea automobilului avariat a lui Mogol Alexandru de către SRL „Exauto-Plus”, la care reprezentanții CIA „Asito” SA nu s-au prezentat, dar nici nu au contestat legalitatea sau relevanța acțiunilor respective, pentru justa soluționare a speței.

Indică că, la 09.12.2014 către CIA „Asito” SA a fost înregistrată cu nr. 4518 cererea lui Mogol Alexandru, prin care s-a solicitat comunicarea stadiului de instrumentare a dosarului de daune nr. 142604R1 din 29.10.2014. Neavând nici un răspuns, la 06.02.2015 Alexandru Mogol a mai depus o cerere către CIA „Asito” SA, fiind anexată repetat copia autentică de pe Raportul de evaluare a pagubei nr. 1522/1 IA din 11.11.2014 și actul de examinare a mijlocului de transport auto nr. 1522/1 IA din 03.11.2014, acte elaborate de SRL „Exauto-Plus, totodată a fost solicitată comunicarea deciziei de despăgubire pe dosarul enunțat mai sus.

La 09.03.2015, prin nota nr. 01/1-731, CIA „Asito” SA a comunicat că, Raportul de evaluare a pagubei nr. 1522/1 IA elaborat de către SRL „Exauto-Plus”, nu poate fi acceptată ca sursă veridică, dat fiind faptul că, calculele efectuate nu corespund exigențelor Legii nr. 414-XVI din 22.12.2006 și conțin costuri și taxe nejustificate. S-a mai comunicat că, dosarul de daune a fost definitivat și transmis pentru aprobarea deciziei de plată.

Argumentează că dînsul, Mogol Alexandru, s-a comportat cu bună-credință față de asigurator și a invitat transparent reprezentanții companiei de asigurări la examinare suplimentară a autovehiculului.

Susține că era absolut justificat să perceapă tăcerea celor de la CIA „Asito” SA drept acceptare a rezultatelor din actul din 03.11.2014 nr. 1522/1 IA, fără să cunoască despre faptul întocmirii pe 04.11.2014 a evaluării semnată de SRL „General Expert”, care consideră că este un act întocmit unilateral.

Menționează că, despre evaluarea din 03.11.2014, Mogol Alexandru a aflat doar din referința CIA „Asito” SA din pricina dată, care evident a tănuit și tănuiește evoluția examinării dosarului de daune nr. 142604R1 din 29.10.2014, decizia de soluționare a căruia așa și nu a fost oferită instanței de judecată, pentru a tănui timpul de cînd CIA „Asito” SA este în întârziere de plată, avînd în vedere prevederile art. 28 alin. (1) din Legea cu privire la asigurarea obligatorie de răspundere civilă, potrivit căroră, asiguratorul este obligat să plătească despăgubirile în termen de 10 zile calendaristice de la data finalizării dosarului de daune.

Prin decizia Curții de Apel Chișinău din 12 mai 2016, apelul declarat de Mogol Alexandru a fost admis, casată hotărârea Judecătoriei Râșcani, mun. Chisinau din 05 februarie 2016 și emisă o hotărâre nouă de admitere integrală a acțiunii, fiind dispusă încasarea de la CIA „Asito” SA în beneficiul lui Mogol Alexandru suma de 69 130,72 lei cu titlu de despăgubire materială, suma de

1207,90 lei și 650 lei cu titlu de taxă de stat achitată la depunerea cererii de chemare în judecată și a cererii de apel.

În susținerea soluției adoptate, instanța de apel a concluzionat că, apelantul Mogol Alexandru a acționat în strictă conformitate cu prevederile legale, iar faptul ca intimatul CIA „Asito” SA nu a reacționat în nici un fel la înștiințarea apelantului și nu s-a prezentat la examinarea suplimentară a autovehiculului, nu-i poate fi imputată ultimului.

Considerând ilegală decizia instanței de apel, la 03.08.2016, CIA „Asito” SA a contestat-o cu recurs, solicitând admiterea recursului, casarea deciziei Curții de Apel Chișinău din 12 mai 2016 și menținerea hotărârii Judecătoria Râșcani, mun. Chisinau din 05 februarie 2016.

În argumentarea recursului, recurentul a invocat că instanța de apel nejustificat a încasat diferența dintre 69 130,72 lei și 40 263,54 lei în baza raportului de evaluare întocmit de către SRL „Exauto-Plus”, deoarece acest raport de evaluare include piese care nu denotă legătura de cauzalitate cu cazul de asigurare declarat în speță și reprezintă îmbogățire fără justă cauză.

La 04.10.2016, avocatul Viorel Chetrușcă în interesele lui Mogol Alexandru a depus referință pe marginea recursului înaintat, prin care a solicitat declararea acestuia ca inadmisibil.

Examinând temeiurile de admisibilitate ale recursului în raport cu materialele pricinii civile, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră că recursul este inadmisibil din următoarele considerente.

Verificând motivele de casare invocate în cererea de recurs, completul atestă că recurentul indică argumente ce țin de dezacordul cu felul în care instanța de apel a apreciat înscrisurile probatoare și a constatat circumstanțele cauzei. În viziunea recurentului, instanța de apel nejustificat a încasat diferența dintre 69 130,72 lei și 40 263,54 lei în baza raportului de evaluare întocmit de către SRL „Exauto-Plus”, deoarece acest raport de evaluare include piese care nu denotă legătura de cauzalitate cu cazul de asigurare declarat în speță și reprezintă îmbogățire fără justă cauză.

Nu pot fi reținute ca temei de admisibilitate aceste argumente, deoarece țin de reaprecierea probelor, fapt inadmisibil în recurs.

În speță, Colegiul menționează că, recursul în cauză conține obiecțiile de fapt și de drept, care deja au fost obiect de studiere și verificare minuțioasă de către instanța de apel, primind o apreciere corespunzătoare.

În consecință, nu există aparența unei încălcări a dreptului recurentului la soluționarea tuturor argumentelor cu privire la judecarea cauzei, în modul în care este garantat de articolului 6 § 1 al Convenției.

Drept urmare, se reține că argumentele invocate în recurs nu pot constitui temei de admitere a recursului, deoarece nu denotă încălcarea esențială sau aplicarea eronată a normelor de drept material sau a normelor de drept procedural, așa cum formal invocă recurentul și, respectiv, nu constituie temei de casare a deciziei recurate, or, recursul exercitat conform secțiunii a II-a are caracter devolutiv numai asupra problemelor de drept, verificându-se numai legalitatea deciziei, dar nu și temeinicia ei în fapt.

Astfel, Colegiul constată că argumentele invocate de recurent nu pot constitui temei de casare a deciziei recurate, or, acestea nu se încadrează în cele expres stabilite la art. 432 alin. (2), (3) și (4) CPC.

Potrivit prevederilor art. 432 alin. (1) CPC RM, părțile și alți participanți la proces sînt în drept să declare recurs în cazul în care se invocă încălcarea esențială sau aplicarea eronată a normelor de drept material sau a normelor de drept procedural.

Alineatele (2) și (3) aceluiași articol prevăd exhaustiv cazurile în care se consideră că normele de drept material sau de drept procedural au fost încălcate sau aplicate eronat, iar alin.(4) stabilește că săvârșirea altor încălcări decît cele indicate la alin. (3) constituie temei de declarare a recursului doar în cazul și în măsura în care acestea au dus sau ar fi putut duce la soluționarea greșită a pricinii sau în cazul în care instanța de recurs consideră că aprecierea probelor de către instanța judecătorească a fost arbitrară, sau în cazul în care erorile comise au dus la încălcarea drepturilor și libertăților fundamentale ale omului.

În conformitate cu art. 433 lit. a) CPC RM cererea de recurs se consideră inadmisibilă în cazul în care recursul nu se încadrează în temeiurile prevăzute la art. 432 alin. (2), (3) și (4).

Totodată, potrivit jurisprudenței Curții Europene, recursul trebuie să fie efectiv, adică să fie capabil să ofere îndreptarea situației prezentate în cerere, pe cînd în recursul declarat de CIA „Asito” SA, asemenea aspecte nu se regăsesc.

Din considerentele menționate, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție ajunge la concluzia de a considera recursul declarat de CIA „Asito” SA ca inadmisibil.

În conformitate cu art. 269-270, 432, 433 lit. a), 440 alin. (1) CPC al RM, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție,

DISPUNE:

Se consideră inadmisibil recursul declarat de Compania Internațională de Asigurări „Asito” Societate pe Acțiuni.

Încheierea este irevocabilă din momentul emiterii.

Președintele completului

Valeriu Doagă

Judecători

Sveatoslav Moldovan

Iuliana Oprea